

N:o 25.

Ank. till Riksd. Kansli d. 20 Febr. 1869, kl. 5 e. m.

Utlåtande, angående anslag för år 1869 till fästningsbyggnadsarbeten vid Carlsborg samt å Vestra Hästholmen.

(1:sta U. A.)

Uti den nådiga Propositionen, angående Statsverkets tillstånd och behof, har Kongl. Maj:t, bland annat, äskat, att till utgående under innevarande år måtte anvisas dels till arbeten vid *Carlsborgs* fästning, utöfver dertill redan anslagna medel, 60,000 R:dr och dels till fortsättande af skansen å *Vestra Hästholmen* 54,000 R:dr.

För befästningsarbeten vid Carlsborg samt i Stockholms och Carlskrona skärgårdar begärde Kongl. Maj:t vid sistlidne riksdag en summa af 231,400 R:dr, deraf ett belopp af 66,000 R:dr var för *Carlsborgs fästningsbyggnad* afsedt, men Riksdagen ansåg sig, emedan de planer till fästningsbyggnadernas fortsättande, som af 1867 års befästningskomité blifvit uppgjorda, ej ännu varit föremål för Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, endast på det sätt böra bifalla de nådiga framställningarne, att den till *Carlsborgs* fästningsbyggnadsarbeten anvisade för år 1869 ett extra anslag af 20,000 R:dr, med underdånig anhållan, det Kongl. Maj:t, efter pröfning af de utaf befästningskomitéen framlagda planer, behagade, rörande ytterligare fortsättande af dessa arbeten år 1869, till detta års Riksdag afgifva proposition så tidigt, att Riksdagen måtte kunna då anvisa, hvad som för ändamålet kunde finnas nödigt.

Enligt hvad af det den nådiga Propositionen bilagda Statsrådsprotokoll öfver Landtförsvarsärenden (Bil. 3 a. pag. 21—24) inhemtas, äro de arbeten för fortsättande af *Carlsborgs* fästningsbyggnad, som

kunna för den närmaste framtiden ifrågakomma, så bestämda, att de kunna fortgå, ehuru planerne för befästningarnes fullbordan ännu icke äro granskade och fastställda; och vid sådant förhållande lærer någon tvekan icke kunna uppstå om nödvändigheten att, i den mån tillgångarne det medgifva, fortsätta denna fästningsbyggnad intill dess den kan någorlunda motsvara sin första och viktigaste bestämmelse att inrymma arméens förråder, äfvensom Riksbankens valutor och annan Statens dyrbarare egendom. I afseende å beloppet af det anslag, som nu må vara erforderligt, har Fortifikations-chefen erinrat, att vid Carlsborg med en arbetsstyrka af 600 å 700 kronoarbetskarlar och det antal private handverkare m. m., som vore oundgänglige, för att kunna med fördel begagna en så stor personal af fångar, anslagssummans sänkande under 100,000 R:dr om året skulle medföra stor ekonomisk förlust. Förutom de för innevarande år redan anslagna 20,000 R:dr funnes vid årets ingång qvarstående oanvänd en lika stor summa af 1868 års anslag, dels i form af förskotter till proviantmagasinet och dels i kontanta medel. Detta belopp af 40,000 R:dr skulle användas till fortsättning af arbetena dels å slutvärnets inredning och dels å retranchementet; hvaremot det nu begärda anslaget afsetts för påbörjande af den till en kostnad af 239,300 R:dr beräknade byggnad, som skulle inrymma persedelförråden för Arméförvaltningens Intendents-departement. De skäl, Fortifikations-chefen anfört för påbörjandet redan nu af denna byggnad, oaktadt arbetet å befästningarne ännu ej så fortskridit, att fästningen vore sluten, synas Utskottet väl grundade, och Utskottet tillstyrker alltså,

- a) att Riksdagen må till arbeten vid Carlsborgs fästning anvisa ett belopp af 60,000 R:dr, att under innevarande år från Riksgälds-kontoret utgå.

Ofvanberörda Statsråds-protokoll (pag. 26) gifver vid handen, att de enligt den fastställda planen återstående arbetena på *skansbyggnaden å Vestra Hästholmen i Carlskrona skärgård* skulle uppgå till en beräknad kostnad af 108,000 R:dr, hvarförutan på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning vore beroende utaf 1867 års komité föreslagna ytterligare arbeten, beräknade till 52,499 R:dr 50 öre, eller, enligt ett annat af Fortifikations-chefen förordadt alternativ, 27,813 R:dr 75 öre.

Då frågan om fullbordande af befästningen vid Hästholmen befinner sig hufvudsakligen i samma skick, som vid förra riksdagen, då anslag för ändamålet ansågs icke böra beviljas, finner Utskottet sig icke kunna understödja den nådiga framställningen om anslag för fortsättande af ifrågavarande skansbyggnad. De arbeten, som redan blifvit, med derför vid 1862—1863 och 1865—1866 årens riksdagar beviljade anslag, till-

hopa 210,000 R:dr, å Vestra Hästholmen utförda, äro emellertid, enligt hvad Utskottet inhemtat, af beskaffenhet, att, om de fortfarande lemnas ofulländade och utan skydd, inom kort förstöras af regn och frost. Det är således af nöden, att, om anslag till skansbyggnadens fortsättning för närvarande icke beviljas, utväg beredes att, till bevarande af de redan verkställda byggnadsarbeten, som sådant erfordra, uppföra så kallade fredstak. Kostnaden för sådana tak af den konstruktion, att de, jemväl i händelse af skansbyggnadens fullbordande, kunna fortfarande för ändamålet användas, lärer, enligt Utskottet från Fortifikationschefen meddelad upplysning, kunna beräknas till omkring 15,000 R:dr; och Utskottet hemställer alltså,

- b) att Riksdagen, med afslag å Kongl. Maj:ts nådiga framställning om anslag för innevarande år till fortsättning af skansbyggnaden å Vestra Hästholmen, må, till uppförande af ett så kalladt fredstak öfver de derstädes redan verkställda arbeten, som sådant erfordra, anvisa ett belopp af 15,000 R:dr, att under innevarande år från Riksgälds-kontoret utgå.

Stockholm den 20 Februari 1869.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

hopp 210,000 R:dr; å Vestra Hästholmens tillförda äro emellanlid. enligt
 hvad Utskottet inberättat af beställaren, att om de förtärande kunnas
 tillhandtaga och tillräckligt tillräddas, äro förtärande af regn och fösser. Det
 är skedd af sådant, att om väder till skansdyganden förrättande
 för nämnda äre, utgå bedräglig, utgå bedräglig, att till bevarande af de
 redan verkställda byggnadsarbeten, som sådant vederbörlig uppföras så
 kallade bräder. Kostanden för sådant arb. af den konstruktion, att
 de jämväl i hänsed af skansdygandens fullbordande kunna förtärande
 för ändamålet användas. I detta enligt Utskottet från Fortifikations-
 ämbetet utgå utgå, äro förklarade till omkring 15,000 R:dr; och
 i detta förklarade utgå.

Rättelse

Att i Utskottets utlåtande N:o 23, sid. 21, rad 8, i stället för
 ställning om väder för inberättande af till förtärande
 af skansdyganden å Vestra Hästholmens, må till upp-
 Stats-Utskottets Utlåtande N:o 23, Litt. B.

Sid. 21, rad. 8 nedifr. står: en tjugonedel — läs: en tjuogendel

Stockholm den 20 februari 1869.

ARVID ERSSON POSE.